

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 3. maj 2013
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Esben Haugland
Sagsnr.: 2011-7650-0001
Dok.: 747936

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 74 vedrørende forslag til lov om offentlighed i forvaltningen (L 144), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 15. april 2013. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Morten Bødskov

/

Morten N. Jakobsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 74 vedrørende forslag til lov om offentlighed i forvaltningen (L 144):

”Er ministeren enig med Radikale Venstres ordfører i, at afskaffelsen af det subjektive identifikationskrav betyder mere åbenhed, eller kan ministeren bekræfte, at afskaffelse af det subjektive identifikationskrav ikke giver yderligere adgang til aktindsigt, end hvad der er tilfældet i dag? Der henvises til ordførerens udtalelser i P1 programmet "Mennesker og medier" d. 12. april 2013.”

Svar:

1. Som det fremgår af pkt. 4.4.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, foreslås der med lovforslagets § 9, stk. 1, en delvis ændring af det gældende krav efter den nugældende offentlighedslovs § 4, stk. 3, om, at den aktindsigtssøgende skal identificere de dokumenter eller sager, som den pågældende ønsker at blive gjort bekendt med (det såkaldte identifikationskrav).

Det nugældende identifikationskrav i offentlighedslovens § 4, stk. 3, indebærer, at det kan kræves, at en begæring om aktindsigt skal indeholde de oplysninger, der er nødvendige for, at myndigheden kan finde frem til den sag eller det dokument, der ønskes aktindsigt i (det objektive identifikationskrav). Det kan dog ikke kræves, at ansøgeren identificerer sagen ved angivelse af dens journalnummer. Hvis myndigheden ikke på baggrund af de oplysninger, som fremgår af begæringen, er i stand til at identificere den pågældende sag, er myndigheden forpligtet til at vejlede ansøgeren om, hvilke yderligere oplysninger vedkommende må tilvejebringe.

Identifikationskravet indebærer desuden, at det kan kræves, at den, der ønsker aktindsigt, i hvert fald har et vist forhåndskendskab til en sags eller et dokumenteksistens før henvendelsen til vedkommende myndighed (det subjektive identifikationskrav). Det følger heraf, at en aktindsigtssøgende ikke kan forlange adgang til en myndigheds registre, journaler mv. med henblik på at finde frem til sager eller dokumenter, den pågældende måtte have en interesse i at blive bekendt med. Det følger endvidere heraf, at en aktindsigtssøgende heller ikke kan forlange adgang til at gennemse alle sager af en bestemt karakter eller alle sager, der er journaliseret i en bestemt periode. I det omfang en sådan begæring fremsættes af pressen, bør begæringen dog normalt imødekommes, medmindre andet følger af reglerne om tavshedspligt mv.

2. Det objektive identifikationskrav foreslås videreført, jf. lovforslagets § 9, stk. 1, nr. 1. Dette skyldes, at opfyldelsen heraf er en forudsætning for, at myndighederne kan finde frem til de relevante sager og dokumenter.

I overensstemmelse med anbefalingerne i Offentlighedskommissionens betænkning foreslås der derimod med lovforslaget, at det ikke længere skal være et krav for at få aktindsigt, at den aktindsigtssøgende opfylder det subjektive identifikationskrav. I den forbindelse peges der bl.a. på, at det subjektive krav er vanskeligt at administrere for forvaltningsmyndighederne, da det kan være svært at afgøre, hvornår kravet om forhåndskendskab er opfyldt i det enkelte tilfælde.

I stedet for det subjektive krav foreslås med lovforslagets § 9, stk. 1, nr. 2, indført et nyt krav om, at den aktindsigtssøgende skal angive temaet for den sag eller det dokument, som den pågældende ønsker aktindsigt i. Kravet om angivelse af temaet indebærer, at ansøgeren må præcisere sin anmodning om aktindsigt, således at det offentlige ressourcer kan koncentreres om de relevante sager eller dokumenter, og kravet indebærer dermed en mere ligelig fordeling af arbejdsbyrden mellem ansøgeren og den offentlige myndighed, uden at dette begrænser ansøgerens adgang til aktindsigt i de relevante sager eller dokumenter.

Der indføres endvidere i lovforslagets § 9, stk. 2, en bestemmelse om, at behandlingen af en anmodning om aktindsigt efter § 7, uanset at betingelserne i stk. 1 er opfyldt, kan afslås bl.a. i det omfang, behandlingen af anmodningen vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt resourceforbrug.

Om Offentlighedskommissionens overvejelser vedrørende den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 9 kan i øvrigt henvises til betænkningen, side 396ff. Som anført af kommissionen må bestemmelsen ud fra en generel betragtning siges at udbygge den gældende offentlighedslovs princip om åbenhed i den offentlige forvaltning. Der henvises i den forbindelse til betænkningen, side 29f, som har dannet baggrund for den sammenfattende oversigt, der fremgår af lovforslagets pkt. 2.3.1.2.